

Bemærkninger til forslaget

I gennem en årrække har der været bestræbelser i gang for at afklare den komplicerede retstilstand omkring behandling eller ikke-behandling af patienter i terminalfasen, dvs. når udsigten til helbredelse eller fortsættelse af liv under acceptable vilkår ikke længere er til stede.

Landsforeningen Mit Livstestamente har igen adskillige år arbejdet herpå, i de seneste par år i enighed med Den almindelige danske Lægeforening.

Landsforeningen fremsatte i sin tid opfordringer til den tidligere regering, som indstillede, at man søgte at opnå enighed med Den almindelige danske Lægeforening, bl.a. fordi man fandt, at problemerne var komplicerede, og at det især var væsentligt at have lægestandens indforståelse med et resultat.

Den almindelige danske Lægeforening og Landsforeningen Mit Livstestamente er nu enedes om et sådant fælles ønske, og det er forslagsstillernes opfattelse, at ønsket snarest bør imødekommes.

I overensstemmelse med de to foreningers ønske foreslår forslagsstillerne følgende kommissorium for arbejdsgruppen:

1. At undersøge behovet for gennemførelse af regler ved lov eller på anden måde, der fastslår, at en læge ikke handler ulovligt, når vedkommende beslutter at standse eller undlader at påbegynde en behandling, der er nytteløs, og som alene tilsigter at udskyde en naturlig afslutning på livet.
2. At overveje, hvorledes patientens retsstilling i den omhandlede situation bør være, herunder specielt om patientens ønsker med hensyn til behandling, respektive standsning eller ikke-påbegyndelse af behandling, bør respekteres af lægen. I denne forbindelse bør det overvejes, om patienten har ret til, efter eller uden opfordring til lægen, at blive orienteret om sygdommens karakter, behandlingsmulighederne og konsekvenserne af behandling/ikke-behandling.
3. At overveje, om en døende patient, hvis tilstand udelukker mulighed for tilkendegivelse af ønsker, har krav på, at et tidligere udtrykkeligt fremsat ønske f.eks. i form af et livstestamente skal respekteres af lægen.

4. At overveje, hvilke krav med hensyn til form, indhold, registrering, tilbagekaldelse m.v. der bør stilles for, at et livstestamente eventuelt kan tillægges nævnte retlige eller faktiske betydning. I denne forbindelse bør det undersøges, hvorledes det kan sikres, at tilstedeværelsen af et livstestamente kommer til den behandlende læges kundskab.

5. At overveje, om det i forbindelse med en eventuel fastlæggelse af retsregler vedrørende punkt 1 og 2 bør tilkendegives, at forlængelse af liv ikke er en absolut værdi i sig selv, men at lægens virke skal tilgodese patientens interesse under hensyntagen til en tålelig livskvalitet og patientens egne ønsker med hensyn til forlængelse af livet i den terminale fase.

I denne forbindelse bør overvejes, i hvilket omfang og under hvilke betingelser patienten bør behandles med smertestillende midler i tilfælde, hvor dette kan medføre en fremskyndelse af dødstidspunktet.

6. At fremsende eventuelle forslag som følge af de ovennævnte undersøgelser og overvejelser til indenrigsministeren.

Indenrigsministeren har afslået at imødekomme ønsket om nedsættelse af en arbejdsgruppe som den foreslåede ud fra den betragtning, at det må være rigtigst at afvente resultatet af udvalgsarbejdet vedrørende hjernedøden som dødkriterium og den debat, dette vil rejse.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at spørgsmålet om fastlæggelse af dødkriterier ikke har en sådan sammenhæng med det her rejste problem, at en sammenkædning er nødvendig eller rimelig. Uanset hvilke dødkriterier man vil nå frem til, vil dette være uden betydning for forudgående terminalfase.

Som bilag vedlægges afskrift af Den almindelige danske Lægeforenings og Landsforeningen Mit Livstestamentes fælles henvendelse af 26. november 1984 til justitsministeren (bilag 1), indenrigsministerens svar af 11. juni 1985 (bilag 2) samt de to foreningers fornyede fælles henvendelse af 8. juli 1985 (bilag 3).